

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Opetushallituksen ajankohtaiset asiat / Kokeilujen jatkosuunnitelmat 9.5.2017

Tomi Ahokas
Ammatillinen perus- ja aikuiskoulutus
Opetushallitus

Sisältö

1. Uudet laaja-alaiset tutkinnon perusteet
2. Osaamisen ennakointifoorumi
3. HE eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
4. Hyvinvointiteknologian kokeilut ja jatkosuunnitelmat

Uudet laaja-alaiset tutkinnon perusteet

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in blue and green, curving across the bottom and right sides of the slide.

Ammatillisen koulutuksen reformi

Järjestäjä rakenne

Järjestämisluvat ja muu ohjaus

Koulutusvienti

Lainsäädäntö

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

Toimintatavat ja oppimisympäristöt

Tutkintojärjestelmä

Työpaikalla oppiminen

Koulutukseen hakeutuminen ja opiskelijavalinnat

Ehdotus uudeksi ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeksi

Väliraportti työelämän ohjausryhmältä ammatillisen tutkintorakenteen uudistamiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2016:23

Väliraportti 9.8.2016

Tutkintojen määrä n. 360 -> 150

Uudistus 1.1.2019 mennessä

8 päivänä helmikuuta 2017

Opetus- ja kulttuuriministeriön
asetus ammatillisen koulutuksen
tutkintorakenteesta annetun
opetus- ja kulttuuriministeriön
asetuksen liitteen muuttamisesta

Tutkinto 1

Tutkinto 2

Tutkinto 3

Tutkinto 4

Muuttuneet työelämän
osaamisvaatimukset

Uusi tutkinto

Osaamisala 1

Osaamisala 2

Osaamisala 3

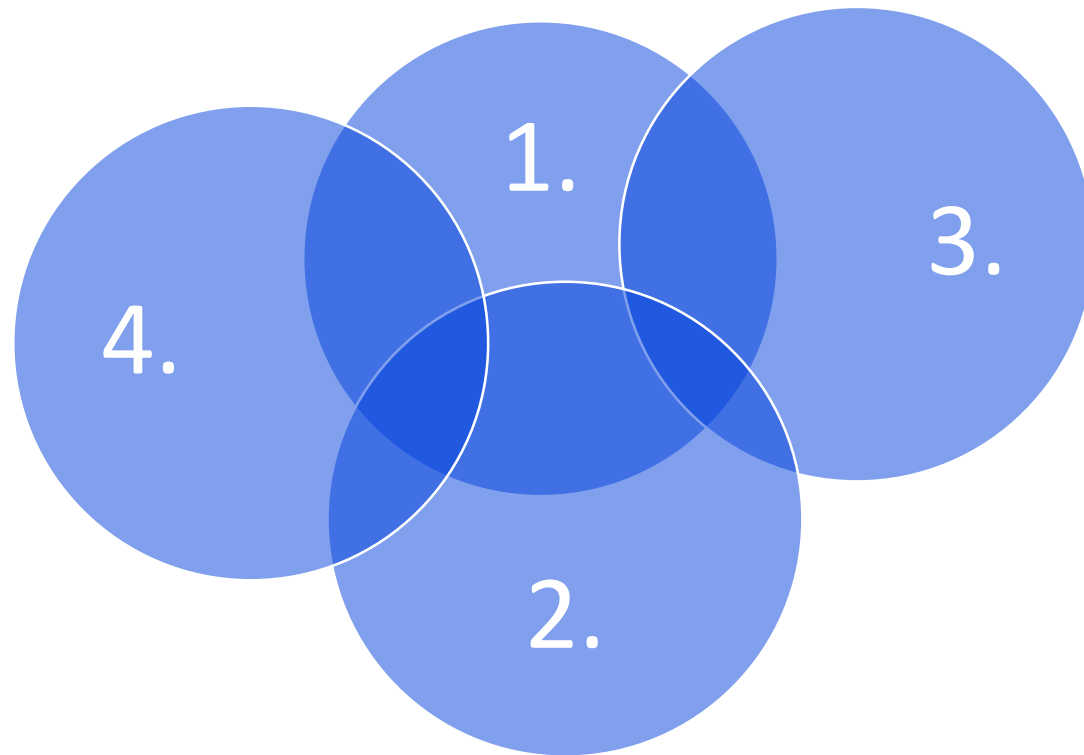
Tutkintonimike tai
-nimikkeet

Tutkintonimike tai
-nimikkeet

Tutkintonimike tai
-nimikkeet

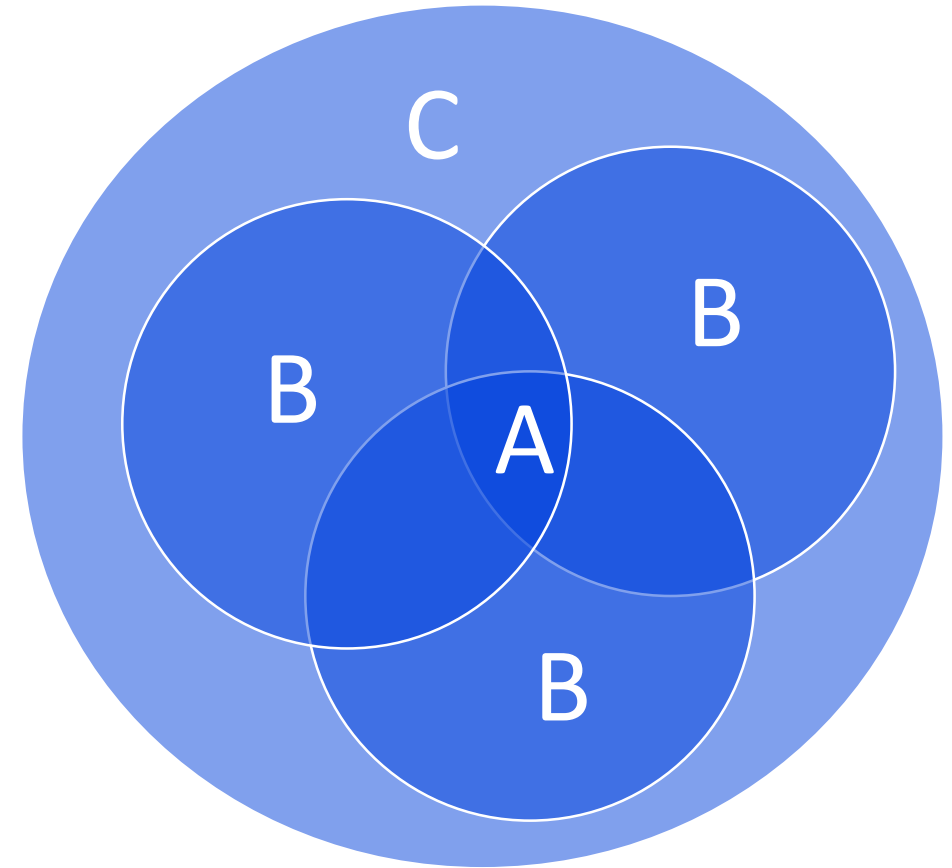
Tarpeen
mukaan

Nykyisten tutkintojen sisältämä osaaminen

Uudet laaja-alaiset tutkinnot

- A = Yhteinen osaaminen, kaikille pakolliset tutkinnon osat
- B = Osaamisalat, tutkintonimikkeet
- C = Valinnaiset tutkinnon osat

Uudet laaja-alaiset tutkinnot

- Nykyinen osaaminen säilytetään
- Laaja-alaisemmat tutkinnot (lisää valinnaisuutta)
- Rakenne selkeytyy
- Mahdollistaa jatkossa nopeamman reagoinnin työelämän tarpeisiin

Esimerkkejä yhdistyvistä tutkinnoista

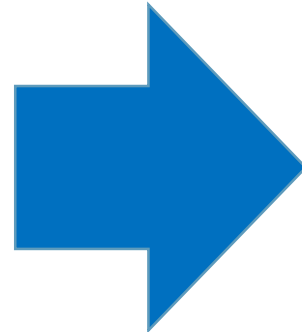
- Keväällä 2017 alkavia perustetöitä:
 - Energia-alan ammatti- ja erikoisammattitutkinto
 - Sähkö- ja automaatioalan ammatti- ja erikoisammattitutkinto
 - Koneasennuksen ja kunnossapidon ammatti- ja erikoisammattitutkinto

Energia-alan ammattitutkinto

Kaukolämpöasentajan
ammattitutkinto, (2017)

Sähköverkkoasentajan
ammattitutkinto, 2012

Voimalaitoksen käyttäjän
ammattitutkinto, 2012

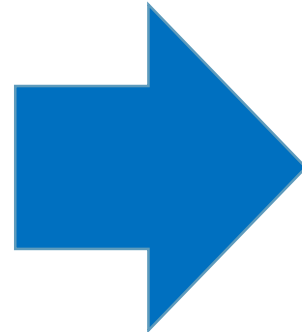
Energia-alan ammattitutkinto,
1.8.2018

Energia-alan erikoisammattitutkinto

Kaukolämpöyliasentajan
erikoisammattitutkinto, (2017)

Sähköverkkoalan
erikoisammattitutkinto, 2011

Voimalaitosalan
erikoisammattitutkinto, 2017

Energia-alan erikoisammattitutkinto,
1.8.2018

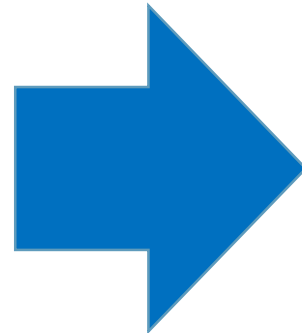
Sähkö- ja automaatioalan ammattitutkinto

Sähköasentajan
ammattitutkinto, 2011

Automaatioasentajan
ammattitutkinto, 2013

Kiskoliikenteen turvalaiteasentajan
ammattitutkinto,
2009

Lukkosepän
ammattitutkinto, (2017)

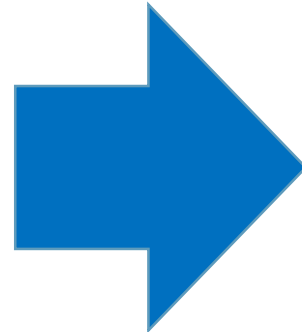
Sähkö- ja automaatioalan
ammattitutkinto, 1.1.2019

Sähkö- ja automaatioalan erikoisammattitutkinto

Sähköliasantajan
erikoisammattitutkinto, 2011

Automaatioylijäsentajan
erikoisammattitutkinto, 2008

Lukkoseppämestarin
erikoisammattitutkinto, 2017

Sähkö- ja automaatioalan
erikoisammattitutkinto, 1.1.2019

Koneasennuksen ja kunnossapidon ammattitutkinto

Hissiasentajan at, 2013

Koneenasentajan at, 2016

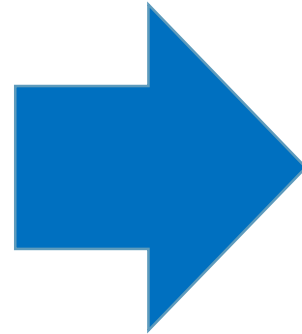
Kotitalouskoneasentajan at, 2014

Kunnossapidon at, 2011

Rautatiekaluston kunnossapidon at,
2007

Teollisuusputkiasentajan at, 2000

Tuulivoima-asentajan at, 2014

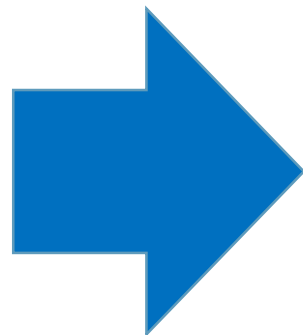

Koneasennuksen ja kunnossapidon
ammattitutkinto, 1.1.2019

Koneasennuksen ja kunnossapidon erikoisammattitutkinto

Koneenasentajamestarin
erikoisammattitutkinto, 2004

Kunnossapidon
erikoisammattitutkinto, 2011

Koneasennuksen ja kunnossapidon
erikoisammattitutkinto, 1.1.2019

Perustetyöprosessi (1/2)

0. Valmistautuminen tutkinnon perustetyöhön
1. Perustetyöryhmän asettaminen ja sopimuksen tekeminen
2. Perusteiden laadinnan aloitus
3. Perusteiden laadinta
4. Perusteluonnoksen tarkastus ja lausuntopyynnön valmistelu
5. Lausuntokierros
6. Perusteiden viimeistely ja loppulaskun maksaminen
7. Kielenhuolto ja käännös

Perustetyöprosessi (2/2)

8. Johtokunnan kuuleminen ja päätösasiakirjojen laadinta

9. Tutkinnon perusteista päättäminen

10. Tiedottaminen

11. Tutkinnon perusteiden voimaantulo

Perustetöiden alustava aikataulu

- Energia-alan ammatti- ja erikoisammattitutkinto
 - 21.12.2017 lausunnolle, 30.3.2018 lopullinen versio, voimaan 1.8.2018
- Koneasennuksen ja kunnossapidon ammatti- ja erikoisammattitutkinto
 - 30.3.2018 lausunnolle, 30.6.2018 lopullinen versio, voimaan 1.1.2019
- Sähkö- ja automaatioalan ammatti- ja erikoisammattitutkinto
 - 30.3.2018 lausunnolle, 30.6.2018 lopullinen versio, voimaan 1.1.2019

Perustetyöryhmien kokoonpanot

- n. 10 hengen kolmikantaisia perustetyöryhmiä
- Hyödynnetty tutkintotoimikuntien asiantuntemusta
- Henkilöitä nykyisten perusteiden työryhmistä
- Kommentteja työryhmän ulkopuolelta työn aikana

Tutkinnon muodostuminen

- Tutkintoon tai siihen sisältyvään osaamisalaan sisältyy vähintään yksi pakollinen tutkinnon osa ja vähintään yksi valinnainen tutkinnon osa. ([Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta ja HE laiksi...](#))
- 120, **150** (at) tai **180** (pt, eat) osaamispistettä
- Ammatilliset tutkinnon osat laaditaan vastaamaan työelämän toiminta- ja tehtäväkokonaisuuksia ja niissä vaadittavaa osaamista.

Tutkinnon perusteissa määrätään

- **Tutkintonimikkeet**
- Tutkinnon **osaamisalat**
- Tutkinnon osien **ammattitaitovaatimukset**
- **Kriteerit** määrittävät sen, miten ja millä tasolla tutkinnon suorittaja osaa tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset
- **Ammattitaidon osoittamistavat** määrittelevät, mitä opiskelija tai tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa

Osaamisen ennakointifoorumi

(Kalvot, Kari Nyyssölä)

Osaamisen ennakointifoorumi – yleistä

- Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen yhteisenä koulutuksen ennakoinnin asiantuntijaelimenä toimii Osaamisen ennakointifoorumi
- Järjestelmä koostuu ohjausryhmästä, ennakointiryhmistä sekä asiantuntijaverkostosta
- Tehtävänä edistää yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen kanssa koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta
- Ennakointiryhmät: vähemmän kuin koulutustoimikuntia **(26 => 9)**
- Ennakointiryhmissä edustajia mm. työmarkkinajärjestöistä, koulutuksen järjestäjistä, tutkimusorganisaatiosta, hallinnosta
- Ennakointiryhmissä on 16 jäsentä ja varajäsenet, ja ne nimetään neljäksi vuodeksi

Ennakointiryhmien tehtävät

- osallistuvat laadulliseen ja määrälliseen ennakointiin
- analysoivat ennakointitiedon pohjalta muuttuvia osaamistarpeita ja niiden vaikutuksia koulutuksen kehittämiseen
- tekevät aloitteita ja suosituksia ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta, koulutuksen sisällöistä sekä koulutuksen ja työelämän yhteistyön kehittämisestä
- kehittävät ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen välisiä toimintatapoja => työelämän tarpeet, koulutusjatkumot
- tuovat havaitut kehittämiskohteet keskusteluun => tutkimus- ja kehittämisaloitteet

Ennakointiryhmät

- Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö
- Liiketoiminta ja hallinto
- Koulutus, kulttuuri ja viestintä
- Liikenne ja logistiikka
- Majoitus, ravitsemis- ja matkailupalvelut
- Rakennettu ympäristö
- Sosiaali-, terveys- ja hyvinvointiala
- Teknologiateollisuus ja -palvelut
- Prosessiteollisuus ja -tuotanto

Aikataulutusta

- Ennakointiryhmät nimetty 9.3.2017
- Ohjausryhmän kokous 26.4.2017
- Aloitusseminaari 1.6.2017
- Ohjausryhmän kokous 14.6.2017
- Ennakoinnin perusprosessi 2017–2019
- Synteesihanke, teema- ja ilmiöhankkeita, VOSE-hankkeita 2019-2020

**HE eduskunnalle laiksi
ammattillisesta koulutuksesta
ja eräiksi siihen liittyviksi
laeiksi**

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue, curving across the bottom and right side of the slide.

Työelämätoimikunnat (1/2)

- Tutkintotoimikuntien toimikausi 01.08.2016 – 31.07.2018
- Tehtävänä olisi mm. tutkintorakenteen ja tutkintojen perusteiden kehittäminen, työelämälähtöisyyden varmistaminen, osallistuminen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadun varmistamiseen
 - Lausunnot, seuranta, palaute, vierailukäynnit...
- Työelämätoimikunnat eivät solmisi näyttötutkintojen järjestämissopimuksia eivätkä myöntäisi tutkintoja ja todistuksia

Työelämätoimikunnat (2/2)

- Työelämätoimikuntia määrällisesti vähemmän kuin tutkinto-toimikuntia nykyisin
- Opetushallitus päättäisi työelämätoimikuntien tutkintokohtaisesta työnjaosta eli määräisi kullekin toimikunnalle sen toimialaan kuuluvat ammatilliset tutkinnot
- Asetetaan enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan
- Työelämätoimikuntien sihteeristö

Muita poimintoja (HE)

- Nykyinen työssäoppiminen -> koulutussopimusmalli
- Rahoitusjärjestelmä yhdeksi yhtenäiseksi kokonaisuudeksi
 - perusrahoitusosuus 50 prosenttia, suoritusrahoitusosuus 35 prosenttia ja vaikuttavuusrahoitusosuus 15 prosenttia
- Yhteiset tutkinnon osat sisältyisivät pakollisina tutkinnon osina kaikkiin ammatillisiin perustutkintoihin ja olisivat samanlaiset kaikissa perustutkinnoissa
 - Voidaan myös suorittaa ammatillisten tutkinnon osien yhteydessä

Siirtymäajat (HE)

- Laki voimaan 1.1.2018
- Ammatillisten perustutkintojen perusteet 1.8.2018
- Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteet 1.1.2019 mennessä
- Opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto kumottujen lakien nojalla määrättyjen perusteiden mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2021 saakka.

Hyvinvointiteknologian kokeilut ja jatkosuunnitelmat

Ohjausryhmän tehtävät (1/2)

- Ohjata ja seurata koulutuskokeilujen suunnittelua ja toteutusta kokonaisuutena
- Tarkastella välinehuoltoon, ensihoitoon ja hyvinvointiteknologiaan suuntautuneita tutkintoja ja niiden ammattitaitovaatimuksia kokonaisuutena terveydenhuollon lainsäädännön ja työelämän tarpeiden näkökulmasta
- **Tehdä ehdotus koulutuskokeilujen vakinaistamiseksi osaksi ammatillista tutkintojärjestelmää**
- Tehdä muut tarvittavat ehdotukset välinehuoltoon, ensihoitoon ja hyvinvointiteknologiaan suuntautuneen ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi

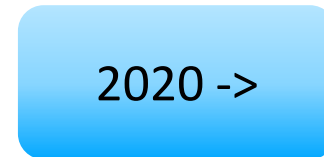
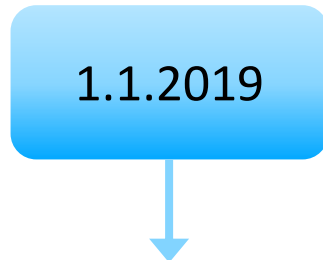
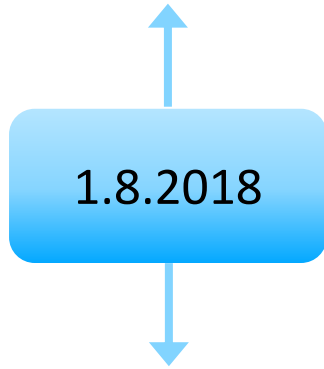
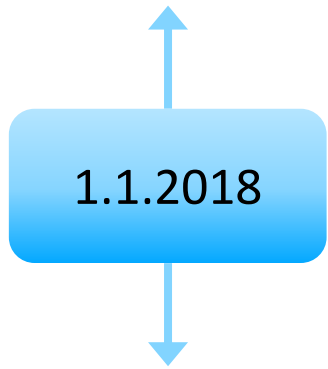
Ohjausryhmän tehtävät (2/2)

- HE: ”Myös ammatillisten perustutkintojen osaamisalojen säätämisestä tutkintorakenneasetuksessa pääsääntöisesti luovuttaisiin, ja osaamisaloista määrättäisiin tutkinnon perusteissa kuten ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osaamisaloista jo nykyisin. Muutokset mahdollistaisivat nykyistä nopeamman ja joustavamman reagoinnin työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin.”

Uusi laki voimaan

Ammatillisten perustutkintojen
uudet perusteet

Opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto
kumottujen lakien nojalla 31.12.2019 mennessä

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen uudet perusteet

Aiheeseen liittyviä linkkejä

<http://minedu.fi/amisreformi>

[http://www.oph.fi/kehittamishankkeet/ammattillisen koulutuksen reformi](http://www.oph.fi/kehittamishankkeet/ammattillisen_koulutuksen_reformi)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170137> (tutkintorakenne)

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Tomi Ahokas
Ammatillinen perus- ja aikuiskoulutus
Opetushallitus

